

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över rapport Redovisning av regeringsuppdrag att se över systemet för avgifter för sådan prövning och tillsyn som sker enligt miljöbalken

Er beteckning: M2020/02050

Sammanfattning

Länsstyrelsen Skåne tillstyrker i stort Naturvårdsverkets förslag, men anser det viktigt att vissa detaljer justeras. Det gäller framförallt nedanstående punkter. Bakgrund och motivering till Länsstyrelsens Skånes ståndpunkter utvecklas längre ned.

- Det behöver finnas en möjlighet för framtida enkel revidering av fasta prövningsavgifter.
- Extra avgift bör kunna tas ut i situationer då tillståndsprövningen drar ut på tiden på grund av brister från den sökandes sida, exempelvis vid behov av flera kompletteringsrundor eller då den sökande inte hör sammat vägledning från samrådet.
- Avgift bör kunna tas ut även för samråd inför tillståndsprövning.
- Föreslagen avgift för delprövning bedöms vara för låg.
- Föreslagen avgift för prövning av upphävande av tillstånd bedöms vara för hög, och det är oklart vad som gäller vid återkallande av tillstånd.
- Föreslagen avgift för prövning av frivilliga tillstånd bedöms vara för låg.
- Förslaget saknar reglering av hur ansökningsavgiften ska hanteras i samband med grupp-prövning enligt 16 kap. 8 § MB ska hanteras.
- Föreslagen tillsynsavgift bedöms vara för lågt satt för vissa verksamhetskoder och för verksamheter som är tillståndspliktiga på grund av 6 § FMH.

- Extra avgift för IUV med beslutade BAT-slutsatser bör vara differentierat utifrån grundavgiften snarare än utifrån provningsnivå, för att bättre spegla det tillkommande tillsynsbehovet.
- Det bör finnas ett extra tillägg till tillsynsavgiften även för BAT-slutsatser som börjat gälla och som utgörs av sidoslutsatser.
- Det bör finnas möjlighet till ett extra tillägg till tillsynsavgiften för verksamheter som omfattas av Kontrollförordningen eller Marknadskontrollförordningen, i de fall detta faller under länsstyrelsernas tillsyn.
- Länsstyrelsen Skåne motsätter sig att tillsynsavgifterna ska betalas i efterhand, och anser att det är lämpligare att istället öka tillsynsmyndighetens direkta dispositionsrätt till tillsynsavgiften.
- Det bedöms vara olämpligt att anmälningsavgiften för provning av vattenverksamhet ökas mycket och tillsynsavgiften ökas endast lite grann. Det bedöms vara lämpligare att begränsa ökningen av anmälningsavgift och istället ha en större ökning av tillsynsavgiften, eftersom det ger mer incitament för anmälare att göra rätt från början.
- Det behövs ett tydliggörande av vad som är begränsande för hur stor avgiften blir vid provning av markavvattning som avser vallar och ytor.
- Förutsättningen för nedsättning av avgifter vid samprovning av tillståndsansökan och dispensansökan gällande vattenverksamhet är att aktuella ansökningar ska lämnas in samtidigt, vilket bör framgå av författningstexten.
- Avgiften för större markavvattningar bör följa upplägget för bestämmelserna om provningskostnad i tillståndsprövning av vattenverksamhet.
- Avgift för Natura 2000-prövning bör omfattas av avgiftsklasser snarare än av en fast avgift, för att bättre spegla det varierande resursbehovet.
- Avgift för anmälan om rensning som kan påverka fisket bör införas.
- Det bör framgå att ersättning ska kunna begäras för samtliga aktuella typer av kungörelser.

- Timavgift för samråd enligt 12:6 bör införas redan nu.

Avsnitt 5.1 Miljöfarlig verksamhet

Länsstyrelsen Skåne är i huvudsak positiv till förslaget om ändring av den fasta prövningsavgiften. Dock vill Länsstyrelsen Skåne påpeka att Naturvårdsverkets förslag bygger på dataunderlag med relativt stora osäkerheter. Systemet får inte riskera att bli underfinansierat från start utan justeringsmöjligheter, och därför behöver avgifterna vara möjliga att revidera på ett enkelt sätt.

Avsnitt 5.1.1 och 5.1.2 Avgifterna för tillsyn och prövning separeras och Avsökningsavgifter för prövning ersätter dagens årliga avgifter

Länsstyrelsen Skåne instämmer i bedömningen att avgifterna för tillsyn och prövning bör separeras, att systemet ska omfatta samtliga miljöfarliga verksamheter som söker tillstånd och att avgifter ska tas ut i samband med att ansökan inkommer. Det finns en nackdel med förslaget i form av en risk att det kan bli svårare att få tillstånd omprövning av gamla tillstånd, men på ett principiellt plan anser Länsstyrelsen Skåne ändå att förslaget är bättre än nuvarande system.

Länsstyrelsen Skåne menar dock att kompletteringsmomentet i tillståndsprövningsprocessen ofta är ett tidskrävande moment. Det är vanligt att mer än en kompletteringsrunda krävs. Kompletteringsrundorna belastar hela systemet från internremissinstanser till externa remissinstanser. Länsstyrelsen Skåne anser att det vore bra om endast en kompletteringsrunda ingår i den fasta avgiften och att det finns möjlighet för myndigheten att ta ut en extra avgift för övriga kompletteringsrundor. Detta skulle vara ett bra incitament för bolagen att svara på myndigheternas frågor. På motsvarande sätt kan det också uppstå ett extra resursbehov om exempelvis verksamhetsutövaren inte hörsammat vägledning från samråden, även en sådan situation borde kunna medge en extra avgift. Det är därför viktigt att det kommer att finnas en möjlighet att ta ut extra avgifter i de fall en tillståndsansökan drar ut på tiden på grund av brister från den sökandes sida.

Samråd

Länsstyrelsen Skåne anser att samråd kopplade till tillståndsprövning av miljöfarliga verksamheter också behöver avgiftsbeläggas då samråd tar mycket tid i anspråk. Samråd enligt 12 kap. 6 § föreslås utredas för avgift, men sådana samråd kan ersättas av samråd inför en tillståndsprövningsprocess – en process som för myndigheten är betydligt mer omfattande men där Naturvårdsverket menar att det inte går att ta ut

avgift. Länsstyrelsen Skånes miljöprövningsenhet bedömer att ett samråd inklusive beslut om betydande miljöpåverkan vanligen tar mellan 20 – 40 timmar (endast inkluderat tid för den enhet som bereder ärendet, dessutom tillkommer tid från andra delar av länsstyrelsen). Flera avdelningar och enheter inom Länsstyrelsen bidrar till samråden utifrån sina kompetensområden. Ett väl genomfört samråd har potential att minska handläggningstiden för tillståndsprövningen avsevärt, och måste därför ändå anses utgöra en del av prövningen. Det finns i det här sammanhanget kopplingar till SOU 2022:33 om prövning och omprövning - en del av den gröna omställningen. Även om SOU 2022:33 inte påverkar nuvarande system så anser Länsstyrelsen Skåne att samråden inför en tillståndsprövning kan komma att få en mer central roll för att minska tidsåtgången i tillståndprocessen.

Tak för ansökningsavgifter

Länsstyrelsen Skåne har inget att erinra mot tak för ansökningsavgifter eller att avgifternas skälighet prövas.

Övergångsbestämmelser

Länsstyrelsen Skåne anser att förslaget om övergångsbestämmelser är svårbedömt men har inget att erinra. Det är bra att avgiften kommer att tas ut oavsett om ansökan avslås eller tillståndet inte tas i bruk. Det är viktigt att utformningen stimulerar företagen att söka om nya moderna tillstånd och inte riskerar att hämma företagen genom att det medför ökade kostnader för dem.

Ansökningsavgifter för delprövning

Länsstyrelsen Skåne anser att många av momenten är samma för delprövningar som för helprövningar. Vissa ärenden kan vara komplicerade även om de avser delprövning. Länsstyrelsen Skåne anser att det finns ett behov av att införa en möjlighet att ta ut en extra avgift för ärenden som är komplicerade och tidskrävande.

Fasta ansökningsavgifter

Länsstyrelsen Skåne anser att avgiftsnivån för upphävande av tillstånd är för hög. Länsstyrelsen Skåne ställer sig också frågande till hur en begäran om återkallelse som kommer från tillsynsmyndigheten står i detta läge – i ett sådant läge finns ofta ingen verksamhetsutövare att debitera.

Länsstyrelsen Skåne anser att avgiftsförslagen för frivilliga tillstånd är för låga. De frivilliga tillstånden tar lika lång tid som enkla B-ärenden. Ärendet går igenom samma moment och samma internremisser och samma antal möten med miljöprövningsdelegationen. Länsstyrelsen Skåne anser att det som minst bör finnas en möjlighet att i de mer

komplicerade ärendena ta ut en extra avgift exempelvis i kompletteringskedet. Bedömningarna är ibland svåra då verksamheterna trots sin C-kod kan utgöra betydande miljöpåverkan, ha en olämplig lokalisering och bristfällig kunskap om recipienter och andra miljöförhållanden i närområdet. Dessutom har verksamhetsutövaren ofta en lägre kunskap om tillståndsprocessen vilket gör att extra mycket tid behöver läggas på kommunikering.

Avsnitt 5.1.3 Ansökningsavgiften för prövning kompletteras med en tilläggsavgift för uppskjutna villkor i mål och ärenden

Länsstyrelsen Skåne ser positivt på att en avgift ska tas ut för prövotider. Länsstyrelsen Skåne arbetar aktivt i dag för att minska antalet prövotider då dessa belastar det ordinarie arbetet. Länsstyrelsen Skånes erfarenhet är att prövotidsredovisningarna sällan blir bra och att kvalitet generellt är låg, troligtvis då verksamhetsutövarna inte känner lika stort ansvar efter att tillstånd erhållits. Prövotiderna belastar också tillsynsmyndighetens arbete då många prövotider ska genomföras i samråd med tillsynsmyndigheterna. Avgiften bör även stimulera till att företagen genomför de utredningar i den omfattning som beskrivs i utredningsvillkoren så att beslut om förlängningar av prövotiden inte behöver fattas.

Avsnitt 5.1.4 Ansökningsavgiften för prövning kompletteras med en avgift för omprövning av tillstånd

Miljöprövningsenheten instämmer i Naturvårdsverkets analys avseende omprövningar av tillstånd gällande att antalet omprövningar förväntas öka och att de kommer att vara av komplex natur.

En anledning till att bolag avvaktar med att söka nya tillstånd frivilligt är den osäkerhet som förknippas med miljökvalitetsnormerna. Bolagen känner att de inte kan förutse om de kommer att få ett nytt tillstånd även om de tillämpar bästa möjliga teknik. Bolagen blir beroende av varandra för att skapa utrymme i miljön även om de inte har rådighet.

Länsstyrelsen Skåne ser därför framför sig att grupp-prövningar enligt 16 kap. 8 § miljöbalken kan komma att öka då de öppnar upp för möjligheten att minska utsläppen gemensamt och därmed skapa utrymme för nya eller utökade verksamheter. Länsstyrelsen Skåne noterar med anledning av det att det inte framgår av förslaget till ändringar i FAPT hur förekomsten av grupp-prövning påverkar den föreslagna ansökningsavgiften. Länsstyrelsen Skåne anser att det bör framgå av föreskrifterna hur den situationen ska hanteras.

Avsnitt 5.1.5 Ny avgiftskonstruktion för fiskodling och övervintring av fisk

Länsstyrelsen Skåne har inga synpunkter på den nya avgiftskonstruktionen för fiskodling och övervintring av fisk.

Avsnitt 5.1.6 Nya och höjda årliga tillsynsavgifter

Länsstyrelsen Skåne är positiv till en generell höjning av de årliga tillsynsavgifterna för att motsvara ökade kostnader sedan 2018.

Länsstyrelsen Skåne är också positiv till en ny miniminivå för årlig tillsynsavgift, men anser att några av de verksamheter som sedan tidigare legat väldigt lågt bör höjas upp till en nivå som är högre än den nya miniminivån. Detta gäller djurhållning, stål och metall, metall- och plastytbehandling, avfettning och färgborttagning samt vindkraft. Se efterföljande stycken med indrag för en kommentar till respektive bransch.

För djurhållning anser Länsstyrelsen Skåne utifrån erfarenhet att en tillsynsnivå på 8 timmar i genomsnitt per år inte räcker till. Den lägsta nivån för tillståndspliktiga anläggningar med djurhållning borde vara 20000 kr, baserat på erfarenheten att det normalt sett finns ett tillsynsbehov om minst 20 timmar per år för samtliga djurhållande verksamheter.

För stål och metall noterar Länsstyrelsen Skåne att koden 27.27-i är en A-kod, med en miniminivå av hantering motsvarande 2 ton stål i timmen eller 17 500 ton stål per kalenderår. Länsstyrelsen Skåne har i dagsläget förvisso inte tillsyn över någon anläggning som träffas av denna kod, men noterar att dagens avgiftsnivåer för anläggningar som träffas av den här koden ter sig som direkt orimliga, och ifrågasätter därför placeringen av vissa underkoder till 27.27-i vid miniminivån, baserat på att sådana anläggningar rimligtvis borde ha ett betydligt större tillsynsbehov.

Vissa av avgiftskoderna inom metall- och plastytbehandling, avfettning och färgborttagning är baserade på hur stora mängder vatten som släpps till avloppsreningsverk. Den indelningen speglar inte riktigt branschen längre, eftersom många verksamheter har ändrat sina processer och har numera slutna eller återcirkulerande system. Det är naturligtvis en mycket positiv utveckling, men att systemen slutits på sådant sätt att det inte uppstår avloppsvatten innebär inte att miljöpåverkan i övrigt har försvunnit helt. Samma problematik finns även i miljöprövningsförordningen, där en del anläggningar i dagsläget faller ut från tillståndsplikt av samma

orsak som nämnts här, trots att kemikalieförbrukning och utsläpp till luft ändå kan vara väsentliga.

Länsstyrelsen Skånes erfarenhet av tillsynen på vindkraft är att de anläggningar som i dagsläget omfattas av 40.90-3 och 40.95-3 innebär ett större tillsynsbehov än att miniminivån skulle kunna vara tillämplig på dem. Ett rimligare tillsynsbehov är ca 20 timmar per år, enligt vår erfarenhet.

Länsstyrelsen Skåne anser att det är positivt att det införs en avgift för verksamheter som är tillståndspliktiga med anledning av 6 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Avgiften bör dock inte vara lägre än den minimiavgift som gäller för övriga verksamheter. De anläggningar som träffas av detta har en skyldighet att lämna in miljörapport, och miljöpåverkan kan trots allt ändå vara väsentlig även om de inte träffas av någon A- eller B-kod i miljöprövningsförordningen. Enbart i Skåne finns det exempel på anläggningar som omfattats av denna tillståndsplikt och vars miljöpåverkan och tillsynsbehov är betydligt större än somliga verksamheter som är tillståndspliktiga på B-nivå. Att då schablonmässigt tillföra den här tillståndsplikten till ett lägre tillsynsbehov än övrig miniminivå för tillståndsplikt är inte rimligt.

Länsstyrelsen Skåne anser också att det bör föras in en möjlighet att ta ut extra avgift för verksamheter som omfattas av Kontrollförordningen eller Marknadskontrollförordningen. Inom exempelvis tillsynen av djurhållande verksamheter är det inte ovanligt att det också finns delverksamheter som omfattas av regler i Kontrollförordningen, vilket även det faller inom Länsstyrelsens tillsyn. Tillsynsbehovet ökar då markant. Tillsyn enligt Marknadskontrollförordningen är ett helt nytt område för länsstyrelserna och Länsstyrelsen Skåne har i dagsläget ingen uppfattning om hur stort tillsynsbehov detta område utgör eller ens vilka verksamheter som kommer att omfattas av den – men det är ett faktum att det är ett tillsynsområde som nyligen tillkommit.

Avsnitt 5.1.7 Timavgift vid extraordinär tillsyn

Länsstyrelsen Skåne är positiv till förslaget om att införa en möjlighet att ta ut timavgift vid extraordinär tillsyn. Behovet av sådana avgifter är inte särskilt vanligt förekommande, men när sådana situationer väl uppstår utgör de en påtaglig risk för påverkan på övrig tillsyn och i dagsläget utgör de dessutom en avvikelse från principen om att förorenaren betalar.

Länsstyrelsen Skåne har inte gjort någon bedömning av huruvida 1000 kr per tillsynstimme är en rimlig nivå, och har därför inte möjlighet att uttala sig om den detaljen.

Avsnitt 5.1.8 Ny tilläggsavgift för tillsyn av IUV

Länsstyrelsen Skåne är i grunden positiv till förslaget om att införa en tilläggsavgift för tillsyn av industriutsläppsverksamheter, men konstaterar också att det inte är någon väsentlig skillnad i ökat tillsynsbehov mellan en A- eller en B-verksamhet i sammanhanget. Det tillägg som kommer av beslutade BAT-slutsatser bör istället vara mer direkt kopplat till nivån av grundavgift, då detta är en tydligare indikation på hur omfattande verksamheten är och därmed hur omfattande arbetet med hantering av BAT-slutsatser kommer att behöva vara.

Länsstyrelsen Skåne är heller inte övertygad om att förekomsten av sidoslutsatser inte skulle vara motiv för ytterligare tillägg. Varje BAT-slutsats som börjar gälla skarpt för en verksamhet innebär ett väsentligt merarbete, även om vissa av arbetsuppgifterna endast gäller när huvudslutsatsen börjar gälla. Den granskning som ska göras av BAT-redovisningen i miljörapporten och det extra behov av platstillsyn som uppstår p.g.a. gällande BAT-slutsatser utgör ändå merparten av det extra arbete som BAT-slutsatser medför, och båda de arbetsuppgifterna blir dubbelt så omfattande om det finns två publicerade och gällande BAT-slutsatser att ta hänsyn till. Tillägget borde därför kompletteras med ytterligare tillägg i de lägen då det finns sidoslutsatser som också blir gällande. Observera att sidoslutsatser som publiceras efter en huvudslutsats inte blir gällande förrän nästa gång huvudslutsatsen uppdateras.

Avsnitt 5.1.9 och 5.1.10 Antalet timmar tillsyn framgår av FAPT och Tillsynsavgifterna betalas i efterhand

Länsstyrelsen Skåne har inga synpunkter på att den fasta avgiften i grunden ska motsvara ett förväntat antal tillsynstimmar, men motsätter sig förslaget om att de fasta avgifterna ska betalas i efterhand. De fasta avgifterna föreslås trots allt ändå vara schablonavgifter och de ska gälla för tillsynsbehovet sett över tid. Det kan då inte förväntas att avgiften ska justeras varje år baserat på den tillsyn som varit under innevarande år. Av Naturvårdsverkets förslag framgår förvisso att möjligheten att sätta ned avgiften endast ska nyttjas vid behov, om tillsynsinsatsen över tid varit lägre än vad årsavgiften motsvarar. Att överhuvudtaget ha ett sådant system kommer dock att öppna upp för många diskussioner om nedsättning p.g.a. låg tillsynsnivå under ett enskilt år, trots att det inte är tänkt att fungera så. Länsstyrelsen Skåne bedömer att en efterhandsdebitering riskerar att markant öka den administrativa bördan.

Redan i dagsläget finns ändå möjligheten att sätta ned en avgift vid behov, och en sådan möjlighet bör finnas även framgent – förhandsdebitering innebär inget hinder för den möjligheten. Ett system med efterhandsdebitering riskerar också att ta bort upplevelsen av att de fasta avgifterna är just fasta schabloniserade avgifter, vilket ju är ett uttryckligt syfte. Naturvårdsverket skriver själva att ”Ett system med debiterade årsavgifter innebär emellertid alltid en viss schablonisering inom avgiftskollektivet och ska så vara. En verksamhetsutövare kan inte förvänta sig en viss bestämd motprestation i det enskilda fallet.”. Länsstyrelsen Skånes uppfattning är att ett system med efterdebitering kommer att motverka det syfte som Naturvårdsverket framför i detta citat.

Länsstyrelsen Skåne anser att det istället är lämpligare att öka nivån av direkt dispositionsrätt för de här avgifterna, så att avgifterna verkligen används till det de är tänkta att användas till. En sådan förändring skulle öka legitimiteten för avgifterna på ett betydligt bättre sätt än förslaget om efterhandsdebitering. Det skulle också innebära att det inte uppstår något glapp i övergången mellan befintlig FAPT och ny FAPT.

Avsnitt 5.2 Vattenverksamhet – utom markavvattning

Avsnitt 5.2.2 Avgifterna för tillsyn och anmälan höjs

Länsstyrelsen Skåne ser positivt på förslaget att höja avgiften för anmälan enligt 11 kap. 9 a § MB. Länsstyrelsen Skåne ser dock en risk i att avgiften sätts för högt. Det finns en risk att verksamhetsutövare inte anmäler sina verksamheter vilket riskerar att leda till ökat tillsynsbehov. Denna risk bedöms framförallt utifrån att det, utöver bolag, ofta är enskilda privatpersoner som anmäler mindre verksamheter med stöd av 11 kap. 9 a § MB. En för högt satt avgift riskerar enligt Länsstyrelsen Skåne att kunna leda till att anmälningar, från framförallt privatpersoner som finner avgiften för hög, uteblir. Detta riskerar då att generera en ökad resursåtgång hos länsstyrelsen för tillsyn samtidigt som det blir till nackdel för miljön. I det fall verksamheten anmäls i förväg (vilket är den gång vi vill ha) kan skadeförebyggande försiktighetsmått föreskrivas innan verksamheten kommer till stånd. Även om verksamheter kan följas upp med tillsyn är skadan på miljön ofta redan skedd. En anmälan i förväg kan avsevärt minska den risken varför det bör vara en avgift som inte avskräcker, framförallt enskilda privatpersoner, från att skicka in anmälan till tillsynsmyndigheten i förväg. Att höja avgiftsklassen med två nivåer (från avgiftsklass 3 till avgiftsklass 5) skulle kunna vara en för stor höjning i ett skede. Länsstyrelsen Skåne anser därför att man bör överväga att börja med en höjning med en avgiftsklass, till avgiftsklass

4, för att därefter utvärdera effekterna innan allt för stora höjningar införs. Detta mot bakgrund av att man ur miljösynpunkt och från tillsynsmyndighetens sida vill se ett förfarande där anmälan sker i förväg snarare än en ökad händelsestyrd tillsyn.

Länsstyrelsen Skåne ser också positivt på förslaget om en ökad avgift för länsstyrelsens tillsyn av vattenverksamheter. Länsstyrelsen Skåne anser dock att man bör gå något längre och öka avgiften ytterligare än det som anges i förslaget. En enbart marginellt ökad tillsynsavgift i kombination med en ändring av anmälningsavgiften till avgiftsklass 5 skulle enligt Länsstyrelsen Skåne kunna leda till att färre anmäler sin verksamhet i förväg och tar risken med en tillsynsavgift i det fall något går fel. Det bör inte riskeras att skapas ett rättsläge där det riskerar att vara billigare att inte följa lagstiftningen (exempelvis att inte anmäla i förväg enligt 11 kap. 9 a § MB) än att följa lagstiftningen och göra rätt. Länsstyrelsen Skåne anser därför att man i förslaget bör överväga att gå något längre än att höja timkostnaden med enbart 200 kronor.

Avsnitt 5.3 Vattenverksamhet som avser markavvattning

Avsnitt 5.3.1 och 5.3.2 Möjligheten att ta ut avgift utökas till att omfatta invallningar och ytor och Avgiften för tillståndsprovning av markavvattning höjs

Länsstyrelsen Skåne ser positivt på förslaget att avgift för provningen ska tas ut även baserat på längden av invallningar och ytor.

Länsstyrelsen Skåne anser dock att det i författningstexten bör framgå vilken måttenhet som ska vara avgörande för avgiftens storlek.

Exempelvis kan en vall vara kortare än den areal som skyddas.

Länsstyrelsen Skåne anser att det bör förtydligas att den största längden/ytan av de ingående variablerna (dike, vall, yta) ska vara avgörande för provningsavgiftens storlek. Det gäller både vad avser dispensprovning och tillståndsprovning.

Avsnitt 5.3.3 Ny avgift för provning av dispens från markavvattningsförbud samt nedsättning av avgiften för efterföljande tillståndsprovning

Länsstyrelsen Skåne ser positivt på att en avgift införs för provning av dispens från markavvattningsförbudet. Länsstyrelsen Skåne delar vad som framförs i remissen att det är ett ärendeslag som, beroende på omfattningen, kan ta mycket tid i anspråk. Vidare instämmer Länsstyrelsen Skåne i förslaget att provningsavgiften för tillstånd till markavvattning ska sättas ner i det fall den provas av länsstyrelsen och

länsstyrelsen också prövat frågan om dispens från markavvattningsförbudet.

Länsstyrelsen Skåne avser dock att det bör införas en bestämmelse som anger att nedsättningen av avgiften i tillståndsprövningen gäller under förutsättning att ärendena lämnas in samtidigt och en samprövning de facto kan ske. Det eftersom tidsvinsterna, och därmed också motivet för den föreslagna nedsättningen av avgiften, försvinner om det går lång tid mellan dispensprövning och tillståndsprövning. Länsstyrelsen Skåne anser därför att det bör införas i förordningstexten att möjligheten för nedsättning av avgiften gäller i det fall ansökningarna (dispens och tillstånd) lämnas in samtidigt.

Avsnitt 5.3.2 och 5.3.4 Avgiften för tillståndsprövning av markavvattning höjs och Lägre avgift för markavvattning vars miljöpåverkan är utan betydelse

Länsstyrelsen Skåne anser att de avgifter som föreslås i huvudsak är lämpliga. Vidare anser Länsstyrelsen Skåne det positivt att särskild avgiftsnivå gäller för ärenden som bedöms vara utan betydelse för miljön.

Länsstyrelsen Skåne anser dock att avgiften för större markavvattningar inte bör sättas enligt 10 § avgiftsförordningen utan snarare enligt bestämmelserna om prövningskostnad i tillståndsprövning för vattenverksamhet. Detta för exempelvis invallningar av kustnära samhällen och liknande. Länsstyrelsen Skåne är av uppfattningen att avgifterna i 10 § avgiftsförordningen inte är så pass långtgående att de kan anses täcka in kostnaderna för exempelvis stora omfattande invallningsprojekt (klimatanpassningar). Dessa avgiftsklasser motsvarar inte, enligt Länsstyrelsen Skånes erfarenhet, kostnaderna i dessa prövningar vilka ofta är väldigt omfattande med många sakägare. Det ska dock noteras att det ofta är domstolarna som prövar den typen av ”stora” markavvattningsärenden.

Avsnitt 5.4 Viss övrig verksamhet

Länsstyrelsen Skåne noterar att det i utredningen inte föreslås någon avgift för anmälan om rensning som kan påverka fisket enligt 11 kap. 15 § MB. Anmälan enligt 11 kap. 15 § MB är en vanligt förekommande ärendeform vilken periodvis tar mycket resurser i anspråk. Exempel på ärenden enligt denna paragraf är rensning av diken samt vissa rensmuddringar (såväl i limniska som marian miljöer). Länsstyrelsen Skåne anser att utredningen bör överväga behovet av införandet en avgift för anmälan enligt 11 kap. 15 § MB samt vilken nivå en sådan

avgift i sådana fall ska ha. Det i likhet med att det finns en avgift kopplad till en anmälan enligt 11 kap. 9 a § MB.

Avsnitt 5.4.1 Nya och ändrade prövningsavgifter samt nedsättning

Länsstyrelsen Skåne ser positivt på att möjligheten för att ta ut en avgift för prövning av strandskyddsdispens i det fall prövningen lyfts från kommunen till länsstyrelsen. Länsstyrelsen Skåne anser att det med införandet av en rätt att ta ut en avgift sannolikt kommer leda till att fler samlade prövningar genomförs. Detta bedöms leda till en effektivare prövning såväl från myndighetsperspektiv som verksamhetsutövarperspektiv. Om det sker en samlad prövning av samtliga intressen blir prövningen mer ändamålsenlig och risken för att motstridiga villkor meddelas från kommun respektive länsstyrelse minskar.

Länsstyrelsen Skåne ser positivt på införandet av avgift för Natura 2000-prövning. Länsstyrelsen Skåne anser dock att prövningsklasser bör införas snarare än en fast avgift. Föreslagen avgift bedöms kunna vara för hög för exempelvis mindre restaureringsinsatser eller avgränsade verksamheter som enbart påverkar mindre delar av ett Natura 2000-område - men som ändå aktiverar tillståndsplikten. På andra sidan vågskålen finns stora och omfattande verksamheter som exempelvis havsbaserad vindkraft vilka ofta innebär stora och omfattande prövningar som påverkar stora delar av utpekade Natura 2000-områden. För dessa stora prövningar är den föreslagna avgiftsklassen alldeles för lågt satt för att komma i närheten att motsvara statens kostnader för prövningen. Avgifter bör därför differentieras i förhållande till hur stora områden som påverkas på ett motsvarande sätt som man reglerar påverkan från markavvattning, dock med andra arealklasser. Exempelvis skulle en grundkostnad kunna utgå från avgiftsklass 4 för att sedan öka med verksamhetens omfattning och påverkan. Stora prövningar, så som exempelvis havsbaserad vindkraft, vilka ofta är stora och resurskrävande prövningar, bör kunna uppgå till avgiftsklass 10. Stora projekt, som exempelvis havsbaserad vindkraft, innebär stora investeringar och en ökad avgift bör inte anses orimligt betungande för projekten. Däremot kan en avgift på 10 700 kronor komma att vara direkt avgörande för att exempelvis en fiskevårdsområdesförening som vill genomföra restaureringsåtgärder eller en friluftsförening som avser att genomföra ett lopp eller liknande inom ett Natura 2000-område. Även utifrån detta perspektiv bedömer Länsstyrelsen Skåne att en avgiftstrappa är motiverad.

Avsnitt 5.6 Författningsförslag

Utöver övriga kommentarer i detta yttrande, som självklart innefattar konsekvenser för vad Länsstyrelsen Skåne anser behöver ändras i författningsförslaget, så noterar Länsstyrelsen Skåne att förslaget inte nämner några ändringar av 8 kap. FAPT. Innebär det att detta kapitel ska stå oförändrat? Länsstyrelsen Skåne ser behov av följande ändring i 8 kap. FAPT:

Av 8 kap. 1 § p 1 FAPT framgår att om länsstyrelsen har kostnader till följd av 19 kap. 4 eller 5 § miljöbalken för t.ex. kungörelser ska kostnaderna ersättas av sökanden om ärendet avser en ansökan om tillstånd enligt 9 kap. MB. Kostnaden för kungörelser ska enligt 8 kap. 1a § p 1 FAPT ersättas av sökanden om ärendet avser en specifik miljöbedömning. Bestämmelserna utesluter att länsstyrelsen kan begära att sökanden ska ersätta kostnader för kungörelser av ansökan om villkorsändring eller ansökan om förlängd igångsättningstid. Detta är ärendetyper där ansökan vanligen kungörs enligt 19 kap. 4 § p 1 och där det hade varit önskvärt med ett uttryckligt stöd för att begära att sökanden ska ersätta kostnaderna för kungörelse. Det är också oklart vad som gäller för ärenden som avser slutliga villkor efter provotid. Eftersom det finns en skyldighet enligt 6 kap. 44 § miljöbalken att kungöra beslut där ansökan innehåller en specifik miljöbedömning och detta vanligen görs genom kungörelsedelgivning enligt delgivningslagen görs bedömningen att vi har stöd för att begära att sökanden ska ersätta kostnaden för detta. Eftersom beslut där ansökan innehåller en liten MKB, vissa beslut om villkorsändring och beslut om förlängd igångsättningstid oftast bedöms behöva delges genom kungörelsedelgivning hade det varit önskvärt om det tydligt framgick att även dessa kungörelsekostnader skulle ersättas av sökanden.

Ett alternativ vore att upphäva 8 kap. 1 § p 1 och 8 kap. 1a § p 1 FAPT och låta kostnaderna för kungörelser ingå i provningsavgiften, som då kan behöva anpassas utifrån det. Länsstyrelsen Skåne anser dock att det första alternativet är lämpligare.

Avsnitt 6.2 Konsekvensanalys gällande miljöfarlig verksamhet

Länsstyrelsen Skåne noterar att det saknas analys av hur provningsmyndigheterna kommer att påverkas av förslaget på att avgiften för provning och tillsyn separeras. Det konstateras att dataunderlaget som avgiftsnivåerna baseras på är ofullständigt och att samråd inför tillståndsprocessen inte ska täckas av avgifterna (Länsstyrelsen motsätter sig rimligheten i det sistnämnda). Men det finns

inga tankar kring hur detta påverkar länsstyrelsernas arbete administrativt med avgifter som ska bedömas och eventuellt överklagas. Det står inget om hur samråd inför tillståndsansökan ska tas ut eller konsekvenser av detta. Kommer avgifterna att täcka befintlig personaltäthet eller kommer förslaget föranleda förändringar?

Avsnitt 8.2 Utredda lämpligheten att införa avgift för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken

Naturvårdsverket föreslår en utredning för eventuellt införande av avgift för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Länsstyrelsen Skåne är av uppfattningen att en avgift bör införas redan nu. Inte minst med tanke på det stora söktryck för solcellsanläggningar som många länsstyrelser för närvarande upplever. År 2021 fick Länsstyrelsen Skåne in 35 samråd om solcellsanläggningar, hittills i år (18 oktober) har det kommit in 78 ärenden, dvs en fördubbling redan nu.

Då ärendegruppen är så varierande bör avgiften utgöras av en timavgift. En timavgift är också ett bra incitament till att komma in med komplett anmälan och därigenom hålla handläggningstiden nere. För att inte tynga myndigheten med onödig administration kring småsummor, samt för att inte avskräcka enskilda, föreningar och småföretag från att lämna in anmälan vid åtgärder som eventuellt skulle kräva anmälan, så bör de första 2-3 timmarna kunna vara avgiftsfria.

Skulle utredningen finna en lämpligare avgiftsmodell för 12:6, så kan en ändring göras då.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Ola Melin med miljöhandläggare Patrik Karlsson, Miljötillsynsenheten, som föredragande. I handläggningen har även deltagit miljöhandläggare Lizette Ekstrand, Miljöprövningsenheten, vattenhandläggare Mattias Ekvall, Vattenenheten, enhetschef Helena Holmgren, Naturprövningsenheten samt jurist Anna Göransson, Rättsenheten.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.